Dünyada ve Türkiye'de Ekonomi Gündemi

Türkiye

- Eylülde cari işlemler hesabı 2 milyar 720 milyon ABD doları fazla kaydetti. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 7 milyar 342 milyon ABD doları fazla verdi. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 3 milyar 642 milyon ABD doları olarak gerçekleşti.
- Merkezi yönetim bütçesi ekimde 481,1 milyar TL açık verirken, yılın ilk 10 ayındaki toplam bütçe açığı 2 trilyon 321,4 milyar TL'ye ulaştı. Ekimde 179,8 milyar TL faiz dışı açık kaydedilirken, Ocak-Ekim döneminde 231 milyar TL faiz dışı fazla oluştu.
- Ekimde bir önceki aya göre yüzde 0,7 artan Konut Fiyat Endeksi, yıllık nominal olarak yüzde 21,1 artmış, reel olarak ise yüzde 6,6 azalmıştır.
- Türkiye genelinde ilk el konut satış sayısı ekimde yıllık yüzde 13,1 azalarak 50 bin 105 oldu. İkinci el konut satışları ise aynı dönemde yıllık yüzde 28,5 azalarak 80 bin 967 oldu.
- İşsizlik oranı üçüncü çeyrekte 0,1 puanlık artış ile yüzde 8,1 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde yüzde 6,8, kadınlarda yüzde 10,7 olarak tahmin edildi.
- Üçüncü çeyrek itibarıyla toplam brüt dış borç stoku, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,4 artarak 549,2 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşti.
- İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı kasımda aylık 0,2 puan azalarak yüzde 74,1 seviyesinde gerçekleşti.
- Tüketici güven endeksi, ekimde 84,8 iken kasımda yüzde 2,4 artarak 86,8 oldu.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre parite etkisinden arındırılmış olarak döviz mevduatları 13 Kasım haftasında 5,2 milyar dolar artış gösterdi. Bu artış temmuzdan bu yana kaydedilen en yüksek artış oldu. Son dört haftada döviz mevduatları 7,5 milyar dolar oldu.
- TCMB verilerine göre brüt rezervler 13 Kasım haftasında 2,1 milyar dolar düşüşle 159 milyar dolara geriledi. Net rezerv göstergelerinde de 13 Kasım haftasında yatay seyir izlendi. Net rezervler 13 Kasım haftasında 83 milyon dolar artışla 41,3 milyar dolara geldi. Swap hariç net rezervler de 84 milyon dolar düşüşle 28,5 milyar dolara düştü.
- Kasımda piyasa katılımcılarının 12 ay sonrası yıllık tüketici enflasyonu beklentisi, bir önceki aya göre 0,15 puan artarak yüzde 24,04'e çıktı.

ABD

- Yeni müstakil konut satışları ekimde yüzde 14,2 artarak yıllık 701 bin adede ulaştı.
- Ülkede ilk kez işsizlik maaşı başvurusunda bulunanların sayısı, 21 Kasım ile biten haftada önceki haftaya kıyasla 13 bin kişi düşerek 189 bine geriledi. Piyasa beklentisi, işsizlik maaşı başvuru sayısının bu dönemde 200 bin olması yönündeydi. İşsizlik maaşı başvuru sayılarına ilişkin önceki haftanın verisi 202 bin olarak revize edilmeden bırakıldı.
- Bankacılık sektörünün net kârı, üçüncü çeyrekte önceki çeyreğe göre yüzde 5,9 azalarak 84,8 milyar dolara geriledi.
- Tüketici güveni, kasımda 11,4 puan artarak 103,3 puana yükseldi ve Ocak 2025'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.
- ABD'de imalat sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), kasımda 54,5'e gerileyerek piyasa beklentileriyle uyumlu gerçekleşti.
- Michigan Üniversitesi anketine göre tüketicilerin gelecek bir yıla ilişkin enflasyon beklentisi, ekimdeki yüzde 4,7'den kasımda yüzde 3,7'ye gerileyerek şubattan bu yana en düşük seviyesine indi. Tüketici güven endeksi ise aynı dönemde 48 seviyesinden 51,5'e yükseldi.

- Konut başlangıçları ekimde yüzde 9,9 artışla yıllık 1,31 milyon seviyesine ulaştı. Bu, son üç ayın en yüksek artışıydı.
- Ulusal Konut İnşaatçıları Birliği (NAHB) ile Wells Fargo'nun hazırladığı Konut Piyasası Endeksi, kasımda 4 puan düşerek 25'e indi. Endeks, Nisan 2012'den bu yana en düşük seviyesini gördü.
- Ülkede sanayi üretimi ekimde bir önceki aya kıyasla yüzde 0,4 geriledi. Piyasa beklentisi, sanayi üretiminin bu dönemde değişmeyeceği yönündeydi. Sanayi üretimi eylülde aylık bazda yüzde 0,7 artmıştı. Sanayi üretimi aynı dönemde yıllık bazda yüzde 2,1 artış gösterdi.
- Perakende satışların değeri, eylülde benzin fiyatlarındaki artışın etkisiyle kaydedilen yüzde 0,8'lik yükselişin ardından ekimde yüzde 0,2 arttı.
- Üretici Fiyat Endeksi ekimde bir önceki aya göre yüzde 0,3 arttı. Piyasa beklentisi, üretici fiyatlarının aylık bazda yüzde 0,4 artması yönündeydi. Eylül ayı aylık ÜFE yüzde 1,3'ten yüzde 1,4'e revize edildi. Üretici fiyatlarında yıllık bazdaki artış ise ekimde yüzde 6,5 artarak yüzde 6,6 artış beklentisinin altında gerçekleşti. ÜFE eylülde yıllık yüzde 6,3 artmıştı.

Avrupa

- S&P Global tarafından derlenen Euro Bölgesi Bileşik Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), kasımda 51,7 seviyesinde sabit kaldı ve büyüme ile daralmayı ayıran 50 eşiğinin üzerinde yer aldı.
- Euro Bölgesi'nde tüketici güven endeksi, kasımda bir önceki aya göre 1 puan artarak eksi 16,9'a yükseldi.
- Euro Bölgesi'nde mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretimi eylülde aylık bazda yüzde 0,2 artarken yıllık bazda ise yüzde 1,5 azaldı. AB'de ise sanayi üretimi aynı dönemde aylık bazda yüzde 0,5 yükselirken yıllık bazda yüzde 0,8 geriledi.
- Almanya üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,1 büyüme kaydetti. Böylece Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis), 30 Ekim'de öncü verilerle yüzde 0,2 olarak duyurduğu büyüme oranını 0,1 puan aşağı yönlü revize etmiş oldu.
- Ifo Enstitüsü'nün Almanya'da iş dünyasına yönelik beklentiler endeksi, kasımda bir önceki ayın revize edilmiş 91,5 seviyesinden 91,9'a yükseldi.
- ZEW Enstitüsü'nün Almanya ekonomisine ilişkin yatırımcı beklenti endeksi kasımda bir önceki aya göre 7,5 puan artarak şubattan bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.
- Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis) verilerine göre, toptan eşya fiyat endeksi ekimde bir önceki aya göre yüzde 0,4, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 8,8 arttı.
- İngiltere'de tüketici fiyatları ekimde bir önceki aya göre yüzde 0,5 artarak yine beklentilere paralel gerçekleşti. Ekimde yıllık bazda artış yüzde 3,6 olarak gerçekleşerek eylüldeki yüzde 3,5'in üzerine çıktı ve bir yılın en yüksek seviyesine ulaştı.
- İngiltere'de işsizlik oranı, Temmuz-Eylül döneminde önceki üç aylık döneme göre 0,3 puan azalarak yüzde 4,6 oldu.

Asya

- Çin'de gösterge faizi işlevi gören 1 ve 5 yıllık kredi faiz oranlarında (LPR) değişikliğe gidilmedi. Çin Ulusal Bankalararası Fon Merkezi, 1 yıllık kredi faiz oranının yüzde 3'te, 5 yıllık kredi faiz oranının ise yüzde 3,5'te sabit tutulduğunu bildirdi.
- Çin'de perakende satışlar ekimde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,4 artarak Bloomberg anketine katılan ekonomistlerin yüzde 0,8'lik artış beklentisinin altında kaldı. Sanayi üretimi ise aynı dönemde yıllık bazda yüzde 4,8 büyüdü.
- Güney Kore Merkez Bankası (BOK), politika faizini 25 baz puan artırarak yüzde 3,25'e çıkardı.

Finansal Piyasalar

- Perşembe günü Brent ham petrol vadeli 93,91 dolar civarında, ABD ham petrolü (WTI) ise 83,45 dolar seviyelerinde işlem gördü.

- Perşembe günü spot altın ons başına 3 bin 574 dolar seviyelerinde, gram altın ise 5 bin 825 lira civarında işlem gördü.

Yukarıdaki veriler için yararlanılan kaynaklar: BloombergHT, TÜİK, TCMB, Dünya Gazetesi

Yurtiçi Verilere Detaylı Bakış

Merkezi yönetim bütçesi ekimde 481,1 milyar TL açık verdi.

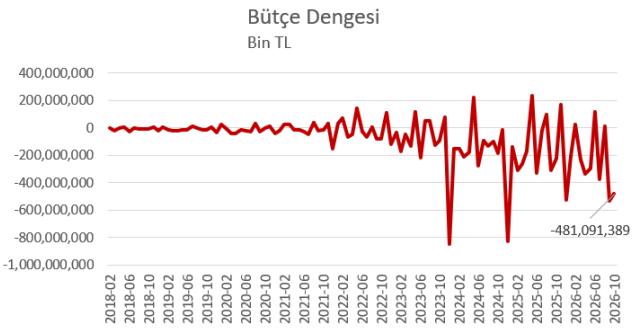

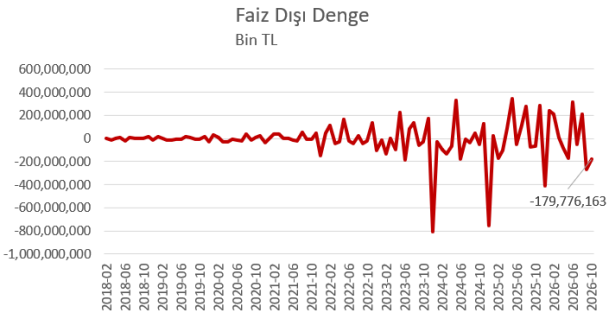

Hazine ve Maliye Bakanlığı ekime ilişkin bütçe dengesi verilerini açıkladı.

Merkezi yönetim bütçesi ekimde 481,1 milyar TL açık verdi. Geçen yılın aynı ayında 223,2 milyar TL olan bütçe açığı, bir yılda 257,9 milyar TL arttı. Ekimde bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 29,9 artarak 1 trilyon 779,4 milyar TL'ye, bütçe gelirleri ise yüzde 13,2 artışla 1 trilyon 298,3 milyar TL'ye yükseldi. Aynı dönemde faiz dışı açık 65,8 milyar TL'den 179,8 milyar TL'ye çıktı.

Aynı dönemde faiz giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 91,4 artarak 301,3 milyar TL'ye ulaştı. Faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde 21,9 artışla 1 trilyon 478,1 milyar TL oldu. Vergi gelirleri yüzde 16,9 artarak 1 trilyon 141,1 milyar TL olarak gerçekleşti.

Ocak-Ekim döneminde merkezi yönetim bütçe açığı geçen yılın aynı dönemindeki 1 trilyon 440,5 milyar TL'den 2 trilyon 321,4 milyar TL'ye yükseldi. Böylece 10 aylık bütçe açığı yüzde 61,2 arttı. Bu dönemde bütçe giderleri yüzde 35,7 artışla 15 trilyon 727,5 milyar TL, bütçe gelirleri ise yüzde 32,1 artışla 13 trilyon 406,1 milyar TL oldu.

Yılın ilk 10 ayında faiz giderleri yüzde 40,3 artarak 2 trilyon 552,4 milyar TL'ye ulaştı. Aynı dönemde faiz dışı fazla geçen yılın aynı dönemindeki 379,3 milyar TL'den 231 milyar TL'ye geriledi.

Kaynak: HMB, Metin: BloombergHT

Makroekonomik Göstergeler

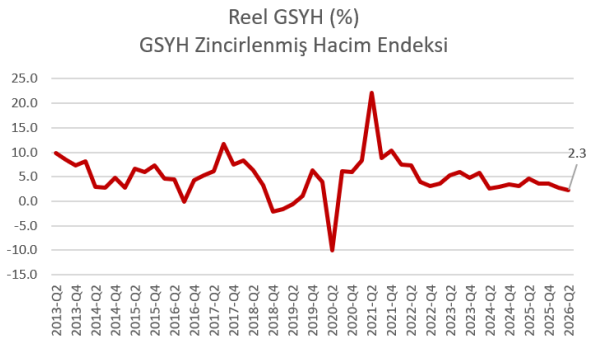

Kaynak: TÜİK

Öncü Göstergeler

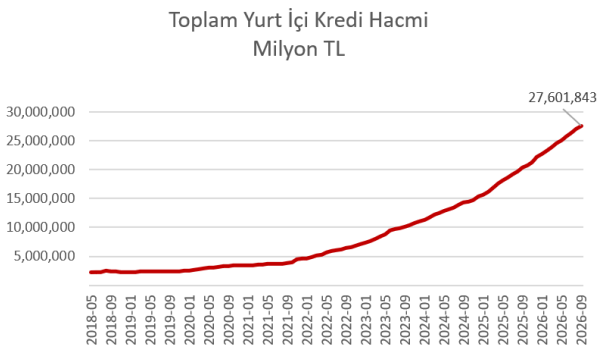

Kaynak: TCMB

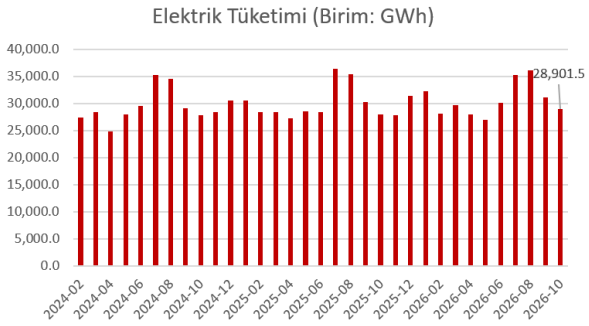

Kaynak: ETKB

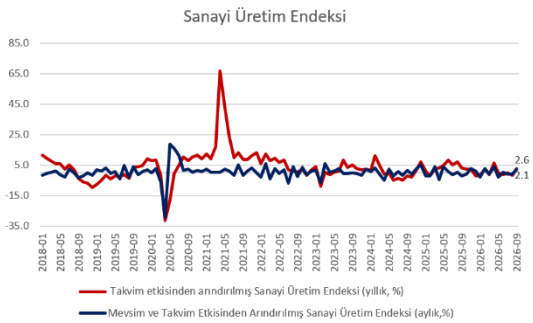

Kaynak: TÜİK

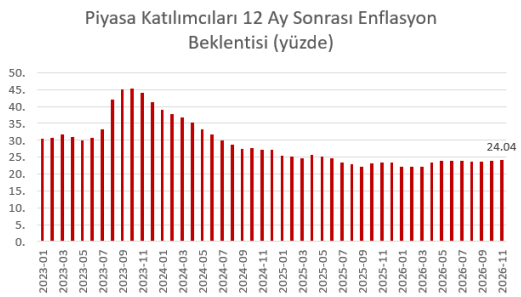

Kaynak: TCMB

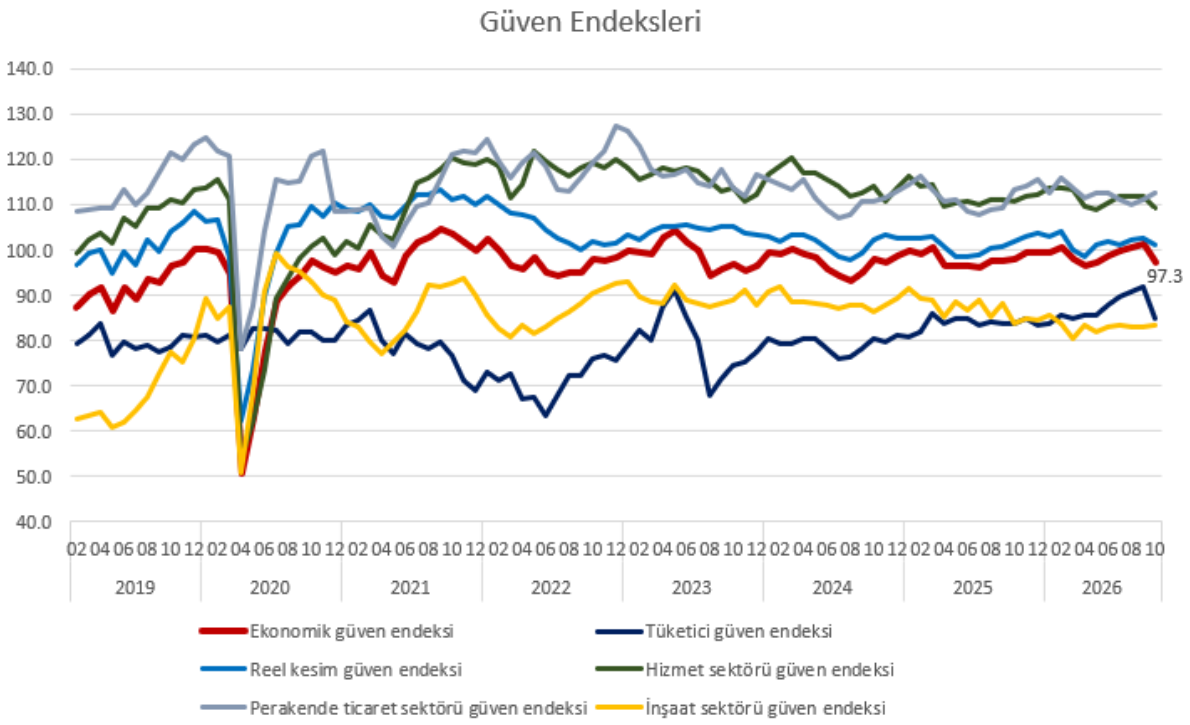
Güven Endeksleri
140.0
130.0
120.0
110.0
100.0
90.0
80.0
70.0
60.0
50.0
40.0
97.3
02 04 06 08 10 12 02 04 06 08 10 12 02 04 06 08 10 12 02 04 06 08 10 12 02 04 06 08 10 12 02 04 06 08 10 12 02 04 06 08 10 12 02 04 06 08 10
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
Ekonomik güven endeksi
Tüketici güven endeksi
Reel kesim güven endeksi
Hizmet sektörü güven endeksi
Perakende ticaret sektörü güven endeksi
İnşaat sektörü güven endeksi

Kaynak: TÜİK

Enflasyon Göstergeleri

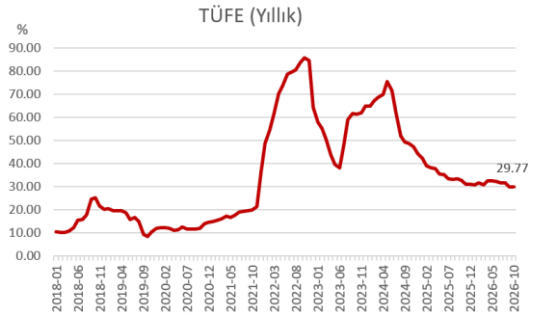

Kaynak: TÜİK

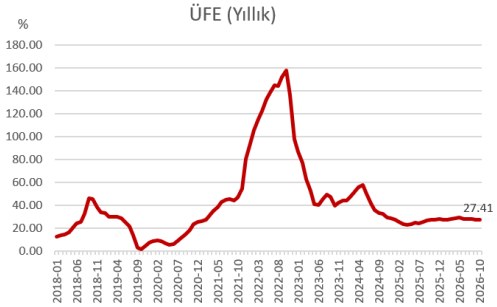

Kaynak: TÜİK

İş Gücü Göstergeleri

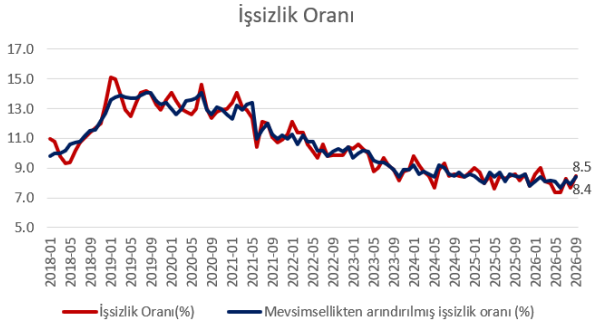

Kaynak: TÜİK

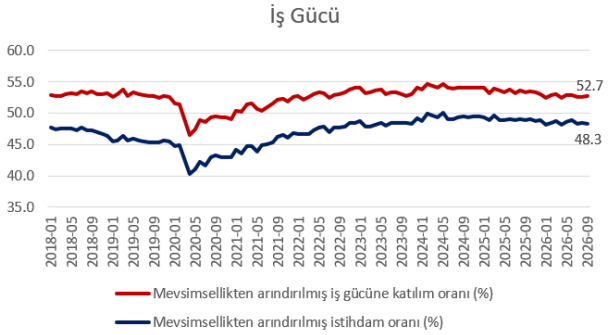

Kaynak: TÜİK

Kamu Maliyesi Göstergeleri

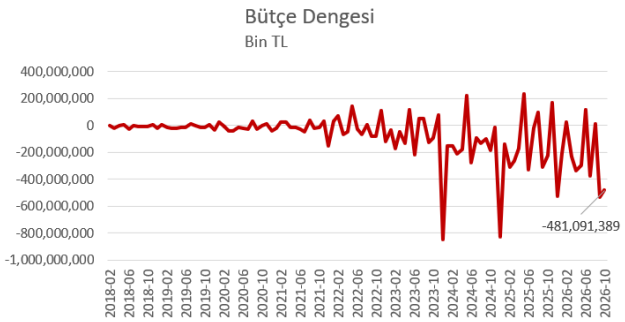

Kaynak: HMB

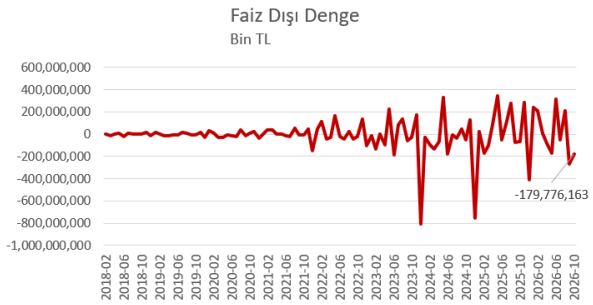

Kaynak: HMB

Dış Ticaret Göstergeleri

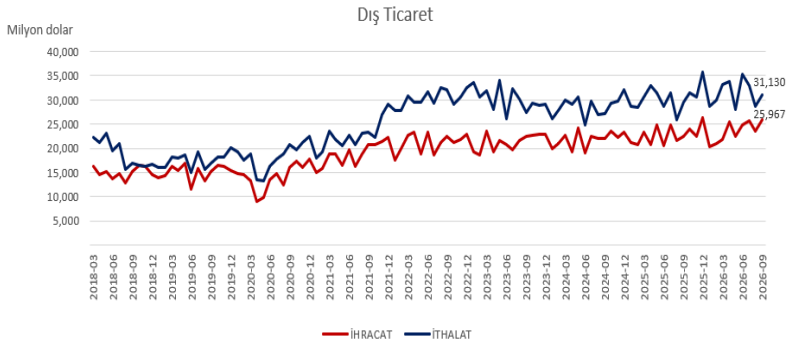

Kaynak: TÜİK